

[Diderichsen.]

punkt, og jeg mener, han ville gøre ret i at vise imødekommenhed i denne fremrykkede time ved at give sin tilslutning til ændringsforslaget. Med disse ord skal jeg anbefale det af mig stillede ændringsforslag til vedtagelse.

Derudover vil jeg gerne knytte nogle bemærkninger til lovforslaget som helhed. I denne stund må bestræbelsen i det høje ting samle sig om at nå frem til en løsning, som kan finde en almindelig politisk tilslutning. En sådan løsning må opfylde én grundbetingelse: den må vise, at det høje ting er sig sin forpligtelse over for dansk videnskab og kulturhistorie bevidst og forstår at omsætte denne erkendelse i praktisk lovgivning. Det er påtrængende nødvendigt, ikke mindst efter begivenheder som uroen omkring kulturfonden og videnskabsfonden, og efter at en fremstående forsker har flyttet sine teltpæle til England, at demonstrere dette sindelag.

Øjeblikket er efter min formening nu inde til at vise vor solidaritet med den åndshistorisk set betydningsfulde indsats, som vore forskere har øvet i og omkring Den arnamagnæanske Samling og det kgl. bibliotek, en forskning, som har internationalt ry. For enhver sagkyndig vil det stå klart, at videnskaben — det gælder den danske, den nordiske og den internationale — var bedst tjent med, at hele samlingen holdtes sammen.

I denne forbindelse vil jeg gerne tilføje, at jeg er enig med det ærede medlem hr. Aksel Larsen i, at der ikke er væsentlig forskel på det syn, som professor Jón Helgason har givet udtryk for, og kommissionens bemærkninger dertil. I virkeligheden udtrykker professor Jón Helgason jo også den tanke, at hvis der foranstalttes en betydelig udlevering af håndskrifter, sker der en væsentlig ændring i instituttets arbejdsmuligheder. Det fremgår af professor Jón Helgasons udredning af spørgsmålet om, hvorvidt en deling af håndskriftsamlingen vil medføre en væsentlig ændring af instituttets arbejdsmuligheder. Dette spørgsmål må generelt besvares med et ja.

Denne udtalelse af professor Helgason må man altid have med, når man kommer ind på disse ting og citerer navnlig de udsnit, som det ærede medlem hr. Helveg Petersen

var inde på. Må jeg lige i denne sammenhæng sige til det ærede medlem hr. Helveg Petersen, at de to former for forskning, som det ærede medlem nævnte, kan nu engang ikke adskilles i praksis. Det er en teoretisk opstilling, når man tror, at man kan gøre det.

På den anden side kan det heller ikke nægtes, at de islandske ønsker er forståelige. Man kan, omend i noget forenklet form, sige, at videnskabens tarv kræver, at alt forbliver i København, medens islændingene i princippet kræver, at alle på islandsk skrevne håndskrifter som islandsk kulturrejse skal gå tilbage til Island. Der er visse undtagelser, som jeg dog ikke her skal komme ind på. En løsning kan da kun findes, hvis alle parter er villige til at vise imødekommenhed. Man må mødes et sted midtvejs mellem yderlighederne. Den løsning, som lovforslaget er talsmand for, slår alt for meget i stykker for en dansk videnskab, som dansk folkestyre har en uafviselig pligt til at støtte. Vi må stille det krav til en løsning, at den har respekt for denne vigtige islæt i dansk kultur i fortid og nutid. Det må dog give stof til eftertanke, også politisk eftertanke, at protesterne mod lovforslaget, således som det også har været nævnt af det ærede medlem hr. Poul Møller, ikke blot kommer fra en snævrere kreds af specialister, men understøttes af Videnskaberne Selskab, der sjældent hengiver sig til at udtale protest, en repræsentativ skare af danske humanister o. s. v. Desuden har de vel nok en ret bred tilslutning i det danske folk.

Mig forekommer det, at skal der tales om stejlhed eller stivnakkethed i denne strid, så er den ikke at finde på videnskabsmændenes side. Jeg synes nok, jeg må have lov til at sige til den ærede ordfører for socialdemokratiet, det ærede medlem hr. Dupont, at hans forestillinger om danske videnskabsmænd, med et lidt stærkt udtryk måske, kan betegnes som noget i retning af vrangforestillinger. Jeg vil i hvert fald ikke håbe, at den forestilling om danske videnskabsmænd og deres arbejdsformer og interesser, som det ærede medlem har givet udtryk for også i dag, vil brede sig og vinde gehør. Tværtimod foreligger der jo, som det også fremgik af det ærede medlem hr. Poul Møllers indlæg, en række udtalelser, der til-